

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzetta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000

Letna inozemstvo . . . » 18.000

Letna inozemstvo, USA dol. . . 25

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 5 (1588)

Gorica - četrtek 31. januarja 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Kaj in kako naj oznanjamo? Ideje - nosilke velikoruskega imperializma

Naloga oznanjati evanglij, božje veselo oznanilo odrešenja, je bistveno poslanstvo Cerkev. To oznanjevanje je zaradi širokih in globokih sprememb v današnji družbi nekaj nujnega. Cerkev je zato tukaj, da evangelizira, se pravi, da pridiga, poučuje, da po njej prihaja do nas dar milosti, da grešnike spravlja z Bogom in da s sveto mašo, ki je živ spomin Kristusove smrti in poveličanega vstajanja, brez konca nadaljuje njegovo daritev.

Brez dvoma se danes mnogi kristjani zaradi modernih obveščevalnih sredstev, zaradi pomanjkanja verske izobrazbe, včasih zaradi nepopolnih pridig in katehez ali pa zaradi bolj ali manj mešanih razgovorov znajdejo pred trditvami, ki nasprotujejo veri ali njenim izrazom. In te trditve zamajajo, vsaj na videz, njihovo gotovost in trdnost. Vzemimo za primer samo vrednotno človeškega življenja.

Nekdaj so se ljudje učili katekizma, a kljub temu ne znajo danes razlikovati med trditvami, ki v resnici nasprotujejo katoliški veri in jih je treba zavreči, in med popolnoma zakonitimi izrazi pristne žive vere. Nejasnost in negotovost sta velikokrat krivi, da marsikdo ne pride do vere ali vero zavre. Današnji čas pa zahteva, da vera postaja živa, odrasla, trdna.

EVANGELJSKO PRICEVANJE

Evanglij je treba oznanjati z besedo, a predvsem s pričevanjem, z življenjem. K temu pričevanju so poklicani vsi kristjani in pod tem vidikom morejo vsi biti oznanjevalci. Vendar ostane to pričevanje vedno nezadostno: zakaj tudi najlepše pričevanje se v daljšem razdobju izkaže kot neučinkovito, če ni to pričevanje razvito z jasnim in nedvoumnim oznanilom o Gospodu Jezusu Kristusu.

Veselo oznanilo, ki ga razglašamo s pričevanjem življenja, je torej treba prej ali slej razglasiti z besedo življenja. Ni prave evangelizacije, če ni oznanila o imenu, nauku, življenju, objubah, kraljestvu in skrivnosti Jezusa iz Nazareta kot božjega Sina.

SODOBNA VPRAŠANJA

Cerkev, ki jo neprestano priganja hrepenenje po evangelizaciji, se stalno trudi, da bi odgovorila na vprašanja: Koga naj pošlje, da bo oznanjal Jezusovo skrivnost; v kakšnem jeziku naj bo ta skrivnost oznanjevana; kaj storiti, da jo bodo slišali vsi in da bo prišla do vseh, ki bi jo morali slišati; kako naj ljudem pomaga, da bi spoznali resnico in jo uresničevali v ljubezni.

Zdi se mi, da so to vprašanja, ki zadevajo tudi našo krajevno Cerkev. V kakšni meri smo se do sedaj potrudili, da bi na omenjena vprašanja našli zadovoljiv odgovor tudi za našo krajevno Cerkev? Kdo naj med nami oznanja Jezusovo skrivnost in kako?

Gledali smo in se gledamo v preteklost. Da bi se lahko zagovarjali in izgovarjali, iščemo stare in nepoznane krivice. Kaj pa bodočnost? Kdaj bomo zavili rokave? Kdo naj jih pravzaprav zavliha v sedanjem času in za potrebe in razmere bodočnosti?

BERIMO VERSKI TISK

V »Družini« sem že lani bral sledeče stavke: V prvih časih krščanstva niso bile potrebne posebne cerkvene zapovedi, ki bi urejevale versko življenje. Kristjani so tako živeli svojo vero, da je popolnoma prežarila njihov vsakdan. Ko pa je vera v mnogih začela pešati in je prvotna verna izgubila, je moralo vodstvo Cerkev nekatere stvari zapovedati, med njimi nedeljsko mašo, velikonočno obhajilo, letno spoved in podobno. Ko bi danes revidirali cerkvene zapovedi, bi se ena od njih gotovo glasila: Beri verski tisk! Krščanska družina, ki se iz takšnega ali drugačnega vzroka odreka verskemu tisku, zameta kos zdravega kruha, ki bi ji lahko pomagal duhovno rasti.

Govlino svojo vero s premišljevanjem božje besede, z branjem in premišljevanjem svetega pisma ali biblije, kakor ga nekateri poznajo. Kako je pa z našimi li-

sti, revijami in knjigami, ki se trudijo, da bi oznanjali božjo besedo, da bi jo modro in razumno učili, ki nam želijo pomagati, da bi božji nauk vztrajno izpovedovali in zvesto po njem živeli, ki skušajo vsakdanje dogodke in stremljenje ljudi osvetliti v duhu božje besede in ljubezni.

Vernikom velja opozorilo, je dejal papež Pavel VI., naj berejo, redno berejo tisk, ki ga urejajo katoličani, če je tisk le vreden svojega imena. Na ta način bodo zvedeli vse, kar se dogaja v Cerkvah; oblika in izbor objavljenih novic pa jim bosta pomagala oblikovati krščansko miselnost.

KATOLIŠKI TISK POTREBUJE VEČJE NASE OPORE

Imamo marsikaj. Marsikaj smo že natisnili in izdali. Velikokrat v pričakovanju, da nas bo kdo kritiziral, ne da bi hotel pomagati. Včasih morda prav tisti, ki si ne upa na dan z jasno besedo, ki noče poznati žrtev tistih, ki za svoje sodelovanje pri listih, zlasti katoliških, ne morejo pričakovati materialnega dobička.

Res je, da pri naših listih in publikacijah ni vse tako, kakor bi moralo biti. Nismo ne preroki ne strokovnjaki. Dobra volja pa ne manjka. Marsikatera pomanjkljivost je tu. Je pa v veliki meri odvisna od nezadostnega zanimanja bralcev, premajhne opore, podpore in zavzetosti. Zato prosimo za pomoč. Vsak izmed nas, naj da svoj delež — pogumno in iskreno!

DR. LOJZE ŠKERL

Zavraten uboj dveh orožnikov

Dan po množični delavski manifestaciji ob prvi obletnici umora sindikalista Guida Rosse je prišlo v Genovi do novega krvavega dejanja. Žrtev rdečih nasilnežev sta postala 58-letni karabinjerski podpolkovnik Emanuele Tuttobene, rojen na Siciliji in njegov šofer 50-letni Antonino Casu, doma s Sardinije.

Pet tisoč ljudi se je v soboto 26. januarja v baziliki S. Maria Assunta pri pogrebnih maši oddolžilo spominu umorjenih varuhov javnega reda. Prisotni so bili predsednik republike Pertini, notranji minister Rognoni in obrambni minister Sarti, delegacije sindikatov, strank in študentskih gibanj.

Cerkveni obred je opravil sam genovski nadškof kardinal Siri. Navzoče je povabil k skupnemu razmišljanju, ki je potrebno za obrambo domovine in njenih vrednot. Naj bi zadnji žrtvi terorizma res bili zadnji, pred Bogom pa nagnili tehtnico zgodovine v prid miru.

Vest o atentatu je močno odjeknila tudi v poslanski zbornici, kjer je v teku razprava o vladnem dekretu o boju proti terorizmu. Radikalci so z namenom, da preprečijo sprejem zakona v predpisanim roku predložili cel kup popravkov. Če ne bo šlo drugače, bo Cossigova vlada zahtevala zaupnico v parlamentu, kar bi sppravilo v zadrego zlasti socialiste in komuniste, ki bi sicer radi vlado zrušili, a ne ob tako občutljivem vprašanju kot je prav terorizem.

Carterjev govor pred ameriškim kongresom

Severnoameriški predsednik Carter je označil sovjetsko zasedbo Afganistana za »silno resno grožnjo za svoboden izvoz nafte s Srednjega vzhoda in za ogrožanje ameriških življenjskih interesov, čemur so se ZDA odločene postaviti po robu z vsemi razpoložljivimi silami, vključno z uporabo vojaške sile.«

Carter je navedel vrsto ukrepov, ki naj bi okrepile ameriško vojaško moč: povečanje vojaških izdatkov, krepitev severnoatlantskega obrambnega pakta, modernizacija jedrskega orožja v zahodni Evropi, iskanje začasnih vojaških oporišč na Bližnjem vzhodu in v zahodni Afriki, ustanovitev posebnih enot za hitre posege v najbolj oddaljenih krajih sveta, obnovo vojaške obveznosti. Glede Kitajske je dejal,

Sovjetski vdor v Afganistan je znova postavil v ospredje svetovne politike vprašanje velikoruskega imperializma. Malokdo pa ve, katere ideje so bile oz. so nosilke tega imperializma. Kajti njegova posebnost je prav ta, da je bil vedno povezan s kako veliko idejo.

RUSIJA - NOSILKA PRAVOSLAVJA

Zgodovina Rusije se začne s tem, da preko Kijeva velikoruska kneževina sprejme pravoslavlje. To se je zgodilo v 15. stoletju. Od naslednjega 16. stol. dalje se moskovski »gosudarji« smatrajo za zaščitnike pravoslavlja; ustvari se mit o Moskvi kot tretjem Rimu. Prvi Rim je bil latinski in je propadel, drugi Rim je bil grški Carigrad in so osvojili Turki, tretji Rim je postala Moskva. Četrtega pa ne bo, so trdili pravoslavci. Tako se moskovski carji uveljavijo kot nosilci pravoslavlja v celem vzhodnem svetu Evrope in Sredozemlja.

Ta »mesijanska« ideja je sveda postala istočasno nosilka politične ideje. Ta vloga pravoslavne Rusije je pritegnila vse pravoslavne narode, ki so jim vladali Turki. S Turki in tudi s Poljaki je Rusija vodila stoletne vojne kot zaščitnica in nosilka pravoslavlja. Ni bil to zgolj vojaški ali gospodarski imperializem, ampak tudi ideološko-verski.

RUSIJA - NOSILKA VSESLOVANSKE IDEJE

V preteklem stoletju se po Napoleonovih vojnah pojavi druga močna ideja: Rusija postane zaščitnica vseh Slovanov. V prvi polovici 19. stoletja se namreč začne tudi med slovanskimi narodi na Balkanu in v Avstriji njihov narodni preporod. »Slovan,

na plan!« postane geslo, ki si ga osvojijo drug za drugim vsi slovanski narodi pod turškim jarmom na Balkanu in v sklopu avstrijskega cesarstva.

Slovani v eni in drugi državi odkrijejo v slovanski Rusiji svojega zaščitnika in svojega pomočnika, ki jim bo pomagal uresničiti njih narodno osvoboditev. Vseslovanska ideja zajame Bolgare, Srbe, Hrvatce, Slovence in celo Čehe.

Ni pa zajela Poljakov, ker so ti na svoji koži občutili »slovansko« poklicanost Rusije, ki si je skupaj s Prusijo in Avstrijo razdelila poljsko kraljestvo ob koncu 18. stoletja. Vendar to dejstvo ni prav nič dalo misliti ostalim Slovanom, kakšen je pravzaprav panslavizem Rusije, kakšne cilje zasleduje Rusija s svojo vseslovansko idejo. Bili so romantiki, ki so mislili s srcem in ne z glavo.

Vemo, kako je Rusija izbrala zase to veliko idejo. Kot pokroviteljica pravoslavnih in slovanskih narodov je pomagala Bolgarom, Srbom in Crnogorcem v njih boju zoper Turke. S tem si je pridobila velike zaveznike in prijatelje na Balkanu. Prišla je tako na Balkan ne kot osvajaalka, temveč kot osvoboditeljica in prijateljica, ki so jo narodi sami klicali na pomoč.

Tudi slovanski narodi v tedanji Avstriji niso bili nič manj vseslovansko nastrojeni in so prav tako gledali v carski Rusiji prijateljico, ki jim bo iz same velikodušnosti pomagala v boju zoper germanizacijo. Kakšno je bilo navdušenje tudi med nami Slovenci v celem preteklem stoletju do prve svetovne vojne, je dovolj znano. Manj znano je, kako je carska Rusija tudi finančno podpirala tedanje naše »hejslovanec«. Nekaj je o tem napisal J. Savli v »Zalivu«. Gre vsekakor za prebrisano ru-

sko politiko, ki je znala odevati svoje imperialistične in hegemonistične težnje v liturgična oblačila pravoslavlja in v narodno nošo vseslovanstva.

RUSIJA - NOSILKA MARKSIZMA-LENINIZMA

Mesijanstvo Rusije in s tem njen imperializem se je zdela, da sta se nehala z oktobrsko revolucijo leta 1917. Ta je pometa s pravoslavljem in z narodno idejo slovanstva ter razglasila novo idejo internacionalizma, boja za pravice delavcev po vsem svetu. »Proletarci vsega sveta, združite se!« je bilo vsako jutro in vsak večer slišati po moskovskem radiu. Podoba je bila, da so se Sovjeti odpovedali »mesijanstvu« Rusije in s tem imperializmu carske Rusije, ker so pokopali tako idejo pravoslavlja kot panslavizma, saj so se oprijeli internacionalizma.

Toda ta utvara je trajala le malo let. Kmalu se je izkazalo, da so v Moskvi odkrili novo »mesijansko« poslanstvo Rusije, namreč to, da ponese marksizem-leninizem po vsem svetu. Komintern (Komunistična internacionala), ki je imela svoj sedež v Moskvi, je postala glasnik in nositelj tega novega ruskega mesijanstva. Mnogi po svetu so verovali v to. Stalin je to vero delavcev in njihov voditeljev začel prebrisano izrabljati v svoje politične cilje, za širjenje ruskega imperializma, ruske nadoblasti.

Izkazalo se je, da je bila ta tretja ideja o mesijanskem poslanstvu Rusije v svetu še bolj učinkovita kot prejšnji ideji pravoslavlja in panslavizma. To je postalo posebno vidno po drugi svetovni vojni. Kot nosilka marksizma-leninizma je sovjetska Rusija raztegnila svoj imperij na vse obmejne države v Evropi: Poljska, Češko-slovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Vzhodna Nemčija so postale del njenega imperija. Usidrala se je med njimi s svojimi tanki, toda kot »prijateljica«, kot »matruška« Rusija. Tako zelo se je čutila njih »matrušona«, da je kot koklja razglasila, da so te države le piščančki, ki jih mora ona varovati pred jastrebji imperializma. Isto je hotela storiti tudi s Kitajsko in Jugoslavijo, a vemo, da sta se ti dve državi odtegnili njenemu varstvu.

Vsekakor je »mesijanstvo« Sovjetske zveze po drugi svetovni vojni doseglo neverjetne uspehe, saj se je iz Evrope in Azije preneslo na vse svet: na Kubo in sedaj v Nikaraguo v Srednji Ameriki, v Afriki v Angolo, Mozambik, Etiopijo, Alžirijo in še kam drugam; v Aziji v Južni Jemen, v Vietnam, sedaj še v Afganistan. Imperializem je pa ostal isti kot za časa carjev, samo da sedaj hodi odet v rdečo zastavo s srpom in kladivom na kapi.

Značilnost ruskega imperializma je torej ta, da se vedno odeva v kako veliko idejo. Zato ga je tako težko prepoznati in še težje je, se mu upreti in se ga rešiti. Danes tem težje, ker se opira na izredno vojaško pripravljenost Sovjetske zveze in na še vedno privlačno moč marksizma-leninizma po vsem svetu. Ta moč je tudi danes tako velika, da opravičuje vsako sovjetsko nasilje, češ da je v službi svetovne revolucije.

Tako je te dni pisal neki italijanski delavec: »Osebnost ne čutim, da bi obsodil sovjetsko pomoč Afganistanu. Vprašujem se namreč, ali ni prav, da neka socialistična država z vsemi sredstvi pomaga k zmagi neke revolucije.« Mislim, da je ta delavec izpričal, kaj mislijo na splošno delavci v Italiji in z njimi premnogi v drugih državah zahodnega sveta.

Prepričan sem, da bi sovjetske čete našle ogromno prijateljev v Italiji, če bi s svojimi tanki prišle v Rim. Podobno bi bilo v Franciji, kjer je voditelj francoske partije Marchais javno zagovarjal sovjetski poseg v Afganistanu. Peta kolona je torej pripravljena za Sovjete v vsaki deželi še bolj kot je bila za Hitlerja.

Prav zaradi teh posebnosti sovjetsko-ruskega imperializma je prihodnost celega sveta še bolj negotova.

K. H.

Sovjetski režim ne prenese kritike

Sovjetski režim se je v očeh svetovne demokratične javnosti še bolj razgalil. Vdoru v Afganistan je pridružil še konfinciacijo uglednega jedrskega fizika in Nobelovega nagradenca za mir Andreja Saharova v mesto Gorki, nekdanji Nižji Novgorod. Mesto leži 400 km severovzhodno od Moskve ob izlivu reke Oke v Volgo, šteje poldrug milijon prebivalcev, ima lastno univerzo, a je zaprto za tuje. Prav to pa so hoteli sovjetski voditelji z izgonom Saharova iz Moskve tudi doseči: da ne bi zlasti ob času letošnjih olimpijskih iger v Moskvi — če se bodo sploh vršile — prišel v stik z inozemci.

Skozi 15 let je bil Saharov za sovjetski režim trn v peti, saj se je neustraheno boril za človečanske pravice svojih rojakov v domovini. Užival je kot znanstvenik velik ugled, saj je omogočil Sovjetski zvezi izdelavo atomske bombe. Toda vse to sovjetskih voditeljev ni zadržalo, da ne bi nastopili proti njemu. Odvzeli so mu naslov trikratnega heroja socialističnega dela, Stalinovo nagrado, red Lenina in druga

odlikovanja, ki si jih je s svojim znanstvenim delom pridobil.

Odslej je za režim le še izdajalec. List »Izvestja« je zapisal o njem: »Saharov je izdal interese naše domovine in sovjetskega ljudstva. Spremenil se je v nasprotnika socialističnega sistema in prešel v tabor aktivnih protikomunistov, zdrknil je v najbolj umazano močvirje reakcije. S številnimi izjavami je blatil državo, socialistični sistem, našo notranjo in zunanjo politiko. Njegove pozive in obrekovalne proteste so zahodne radijske postaje uporabile za psihološko vojno zoper našo državo.«

Toda svetovna javnost misli drugače. Ravnanje sovjetske vlade je sprožilo val ogorčenja, obsodb in protestnih izjav. Eden prvih, ki se je oglašil, je bil predsednik italijanske države Pertini. V brzojavki, ki jo je poslal v Moskvo, je rečeno: »Izražam svoj protest zaradi aretacije uglednega znanstvenika Saharova, Nobelovega nagradenca za mir. Aretacija je očitna kršitev državljskih pravic, ki jih priznava Helsinška listina, katere podpisnica je tudi vlada Sovjetske zveze.«

Na svojski način je reagiral na sovjetski ukrep predsednik francoskega parlamenta Jacques Chaban-Delmas, ki bi bil moral po prvotnem sporu ostati v SZ deset dni. Po nekajurnem razmisleku je izjavil: »Kot gost sovjetskih voditeljev v tem primeru ne morem posredovati ne da bi tvegal vmešavanja v notranje razmere sovjetske države, a hkrati iz načelnih razlogov tudi ne morem molčati. Ker torej ne morem ne govoriti in ne molčati, menim, da sem osebno dolžan kar najhitreje vrtniti se v Francijo.« In je to tudi storil.

Ob njegovem povratku je pariški dnevnik »Le Monde« zapisal: »Sovjetski ukrep zoper Saharova dokazuje, ali bolje rečeno potrjuje, da je konec nekakšnega sožitja med velesilama, sožitja, za katerega je bila značilna malce cinična menjalna trgovina: vohune za oporečnike in oporečnike za žito oziroma tehnično blago.«

Ekumenski zbornik 1979

Ob zaključenem Tednu krščanske edinosti bo marsikdo z zanimanjem segel po ekumenskem zborniku. V njem bo našel vse, kar se je za ekumenizem važnega zgodilo v preteklem letu tako v domačem kot krščanskem svetu.

Ekumenski zbornik »V edinosti« je nadaljevanje revije »Božje kraljestvo«, ki je pred vojno izhajala mesečno in so jo izdajali štiški menihi. Po vojni so jo ekumenski delavci obnovili v Rimu in začeli izdajati od leta 1957 kot vsakoletne zbornike. Kasneje se je uredništvo preselilo v Maribor, kjer je prav tako začel izhajati vsakoletni zbornik »V edinosti«.

Glavni del ekumenskega zbornika za 1979 je posvečen ekumenskim pogovorom med katoličani in evangeličani v Sloveniji ter ekumenskemu simpoziju, ki je bil v Arandjelovcu leta 1978. Tu so se srečali predstavniki raznih krščanskih veroizpovedi iz vse Jugoslavije.

Ekumenski delavec in profesor Stanko Janežič piše o ekumenskih pobudah Janeza Pavla II. Z v svoji prvi okrožnici je sv. oče posebej poudaril, da želi delovati po smernicah 2. vatičanskega cerkvenega zbora in da je treba delo za krščansko edinstvo nadaljevati.

Zanimivo je afriško pismo Koncila mladih, ki ga je napisal brat Roger Schutz za božič 1978. V njem spodbuja voditelj tajske skupnosti mladino vsega sveta, naj se zavzema za vesoljno spravo, da bo svet spoznal in vzljubil Kristusa.

Lepi so sestavki o ekumenskih pogovorih, ki so bili v Murski Soboti, ker prikazujejo plodno sodelovanje med slovenskimi katoličani in evangeličani. Na tem ekumenskem srečanju se je veliko govorilo o mladih, ki so zavzeti za ekumensko delo. Govorniki so podali pregled ekumenskega dela in stanja na Slovenskem.

Med temi članki prav gotovo izstopa članek škofa Vekoslava Grmiča o razsežnosti ekumenizma v jugoslovanski stvarnosti. Preprosti bralec ne bo vsega razumel, ker je Grmičevo pojmovanje ekumenizma zelo široko. Navaja namreč dve obliki ekumenizma: eklezialni (cerkveni) in sekularni ekumenizem. Preseneča nas, ko poudarja »zgodovinske obremenjenosti« Cerkev in verskih skupnosti v Sloveniji in Jugoslaviji in ko poveličuje socialistično družbeno ureditev kot sekularizirano krščanstvo. Tekšen ekumenizem gotovo ni v skladu z naukom 2. vatičanskega cerkvenega zbora kot je razvidno iz Odloka o ekumenizmu.

Drugi del zbornika je posvečen Ekumenskemu simpoziju, ki je bil v Arandjelovcu v Šumadiji (Srbija). Simpozij je pripravila teološka fakulteta srbske pravoslavne Cerkev v Beogradu. Udeležilo se ga je veliko zastopnikov beograjske, zagrebške in ljubljanske teološke fakultete ter raznih bogoslovnih visokih šol. Glavni naslov simpozija je bil Cerkev v sodobnem svetu. Ta tretji ekumenski simpozij v jugoslovanskem merilu je ponovno dokazal veliko prizadevanje, skrb in sodelovanje vseh glavnih krščanskih veroizpovedi v Jugoslaviji za iskreno medsebojno spoznavanje in zблиžanje na poti k edinosti v Kristusu.

Zbornik »V edinosti« ima še druge lepe in zanimive sestavke. Tako poročilo o ekumenskem posvetu pri Sv. Andražu v Savinjski dolini in delovanju mladih. Priručnik članek je prispeval p. Anton Koren iz Rima o smrti metropolitana Nikodima. Prav tako je ljubeznivo napisala Evelina Pahor iz Trsta članek o tržaško-goriškem ekumenskem potovanju po Vojvodini.

Kakor vedno je zelo zanimiva ekumenska kronika od Vzhoda do Zahoda. Na kratko poroča o ekumenski dejavnosti v slovenski Cerkvi in po svetu.

Ekumenski zbornik »V edinosti« priča, da je ekumenska misel še vedno živa med Slovenci in da ekumensko delo zблиžuje vse ljudi dobre volje. J. M.

Kamenčki

Mladina, ki je »napredna«

V Gorici so razširili tudi v slovenskem prevodu razmnožen razglas, v katerem je rečeno: »Nujno in odločno se moramo spoprijeti s problemom mamil... Pri tem moramo nujno ločiti med derivati indijske konoplje in tako zvanimi "težjimi" mamil. V okviru tega razlikovanja se nam zdi potrebno legalizirati hašiš in marijuano, zaradi njihove skoraj ničevne škodljivosti...«

Razglas so podpisale nekatere mladinske organizacije: Comitato giovani S. Anna, Mladinski odbor pri SKGZ, Comunità cristiana di base, C.C.G.U.M. (Kaj je ta organizacija?), ZKMI (Zveza komunistične mladine Italije?), PDUP. Torej skupine mladih, ki se prištevajo med »napredne«. Svojo »naprednost« hočejo izkazati s tem, da zahtevajo prosto prodajo »lažjih« mamil. To je podobno kot bi rekli: Prepoveduj atomske bombe, ljudje pa naj se prosto ubijajo s strojnimi in brzostrelkami. Te so namreč »lažje« orodje.

S tem problemom se torej »napredna« mladina bavi v teh dneh, ko je ves ostali svet mobiliziran zaradi vdora Sovjetov v Afganistan, ko vsi svobodni ljudje obsojajo internacijo akademika Saharova v Rusiji, ko italijansko javnost pretresajo dnevi teroristični atentati.

Tisti, ki to mladino izza kulis manevrirajo, hočejo pač odvzeti njeno pozornost od trenutnih problemov človeške in italijanske družbe, kot dobra manica, ki otroku pripoveduje pravljice, kadar je zunaj nevihta in gremenje.

A se bodo kljub temu imenovali »napredna« mladina. (r+r)

Smrt zaslužnega primorskega znanstvenika

V Ljubljani je skoro istočasno poleg pisatelja Cirila Kosmača umrl tudi znanstveni delavec in borec za pravice primorskih Slovencev dr. Lavo Čermelj.

Rodil se je 10. oktobra 1889 v Trstu. Na Dunaju je diplomiral in doktoriral iz fizike. Prihod Italije v naše kraje je pomenil prelomnico v njegovem življenju. Z vso vneto se je vključil v politični boj za pravice primorskih ljudi v novi državi. Leta 1929 se je s težkim srcem odločil za emigracijo. V Ljubljani je začel s seznanjevanjem svetovne javnosti o rododomu, ki ga je fašizem izvajal nad Slovenci in Hrvatit na Primorskem in v Istri.

Po okupaciji Slovenije s strani italijanske vojske je bil kmalu aretiran, odpeljan v Trst in obsojen na smrt na drugem tržaškem procesu v decembru 1941. Bil pa je pomiloščen na dosmrtno ječo in poslan v zapor na otok Elbo. Leta 1944 mu je uspelo rešiti se. Po vojni ga najdemo v pripravljani dokumentacije za jugoslovansko delegacijo na mirovnih pogajanjih v Parizu. Leta 1948 je postal znanstveni sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Do Londonskega sporazuma 1954 je napisal 12 knjig in večjih razprav poleg več sto člankov v slovenskem in jugoslovanskem tisku. Veliko je pisal tudi iz svoje znanstvene stroke. Tako je izšlo 80 njegovih znanstvenih knjig vključno s prevodi iz tujih jezikov.

ki trenutno grozijo svetu, a je treba biti istočasno preudaren v ravnanju, da ne pride v nevarnost svetovni mir.«

V New Yorku se je italijanski ministrski predsednik tudi dvakrat srečal s svojimi rojaki, ki živijo v Sev. Ameriki. Tako se je udeležil sv. maše v cerkvi Regina Pacis v Brooklynu ter slovesne večerje v hotelu Plaza, ki se je udeležilo 400 oseb, med njimi najvišji predstavniki mesta in zvezne države New York. Svojim rojakom je dejal: »Trideset milijonov Američanov italijanskega porekla pomeni za ZDA veliko moralno in civilno moč, na katero se hoče Italija tudi naprej opirati. Pred 30 leti smo se opredelili za prijateljstvo s Sev. Ameriko in temu prijateljstvu hočemo ostati zvesti tudi v bodoče. Bodite ponosni na Italijo, ki se je dvignila iz razvalin zadnje vojne in postala ena sedmih najbolj industrializiranih držav na svetu. Velika je naša vera v mir, toda trdno smo odločeni zavrniti vsak morebiten napad na našo svobodo in neodvisnost.«

OD TEDNA DO TEDNA

■ Zdravstveno stanje predsednika Tita se po amputaciji leve noge naglo zboljšuje. Pozornost je vzbudila slika, ki jo je objavila vse svetovno časopisje, na kateri je videti Tita s svojima sinovoma Zarkom in Mišom, o katerih je bilo do sedaj v Jugoslaviji le malo slišati. Zarko ima 59 let in je sin iz prvega zakona z Rusinjo Pelagijo Belorusov. V zadnji svetovni vojni je bil sovjetski oficir in je izgubil levo roko. Miša pa ima 32 let in je sin Herte Has, po rodu Nemke, ki je po prvi svetovni vojni s starši živela dolgo časa v Mariboru in dobro govorila slovenščino.

■ Načelnik jugoslovanskega generalnega štaba admiral Branko Mamula je v pogovoru s časnikarji dejal, da so nekateri naši sosedje izvedli te dni vaje večjega obsega tik ob naši meji, ne da bi nas na to pravočasno opozorili. Mamula je še povedal, da so bile vaje nekaterih vojaških enot tudi na področju beograjskega armadnega zbora. Te vaje so potem tuje poročevalske službe povezale s poslabšanjem Titovega zdravja, premikom nekaterih vojaških enot v sosednjih državah in s celim mednarodnim položajem, kar pa je zlonamerno obveščanje, ker je šlo s strani jugoslovanske vojske le za uresničitev načrtovanih vaj, ki so jih omogočile ugodne zimske razmere. »Seveda naša varnost terja,« je dodal admiral Mamula, »da nadaljujemo z načrtovanimi vajami, za kar pa ni vzrok nikakršna naša vznemirjenost.«

■ Izraelske čete so se umaknile s črte El Ariš-Ras Muhamed v srcu Sinajske puščave. S tem umikom so prevzeli Egipčani suverenost nad znamenitima prelazoma Mitla in Gidi. Obenem so se po 30 letih vojnega stanja med Izraelom in Egiptom obnovili diplomatski in drugi odnosi med obema državama. Odrpte so bile meje ter vzpostavljene poštno, telegrafsko in telefonske zveze.

■ Na predsedniških volitvah v Iranu je prejel največ glasov sedanji finančni minister Albolhasan Bani Sadr. Star je 46 let in izhaja iz družine ayatolaha Sajeda Bani Sadra. Se mlad se je pridružil nacionalističnemu gibanju, ki ga je vodil pokojni Mosadek in ki je prvič v iranski zgodovini podržaval petrolejske vrelce. Ker ni soglašal s šahom, je zapustil domovino in se zatekel v Francijo, kjer se je pridružil ayatolahu Homeiniju. Izid volitev je pomenil splošno presenečenje. Nihče ni pričakoval, da bo prejel absolutno večino (nad 70 % glasov), saj je šiitska duhovščina stala za Hasanom Habibijem, ki pa se je slabo odrezal in prejel komaj 10 % glasov. Bani Sadr je po izvolitvi izjavil, da bo skušal rešiti problem »med nami in Amerikanci«, toda prva njegova skrb naj bi bila obnovev iranskega gospodarstva. Z izidom volitev so zadovoljni tudi v Washingtonu, saj je znano, da je Bani Sadr odstopil kot zunanji minister, ker mu svet islamske revolucije ni dovolil, da bi šel na zasedanje OZN v New York, kjer naj bi se reševala zadeva talcev v ameriškem poslanstvu v Teheranu.

■ V pakistanskem glavnem mestu Islamabadu je prišlo do konference islamskih držav. Manjkali sta Južni Jemen in Sirija, ki sta tesno povezana s Sovjetsko zvezo. Na konferenci so vsi prisotni enoglasno obsodili sovjetsko zasedbo Afganistana in zahtevali takojšen umik sovjetskih čet iz napadene države. Afganistan je bil začasno izključen iz zveze arabskih držav. Afganistanski gverilci in 400.000 beguncem, ki so se zatekli v Pakistan, bodo prejeli vso možno materialno pomoč.

■ Ameriški predsednik Carter je poslal na zavezniške države in države v Afriki vrsto pisem, v katerih jih vabi, naj se ne udeležijo letošnjih olimpijskih iger v Moskvi, dokler so sovjetske čete v Afganistanu. Do sedaj so pritrdile pozitivno le Vel. Britanija, Avstralija in Nova Zelandija. Seveda levičarski krogi Carterjevo pobudo močno kritizirajo, češ da je treba politiko ločevati od športa. Drugače pa je bilo, ko je šlo za nogometno svetovno prvenstvo v Argentini ali teniško finalno tekmovanje za Davisov pokal v Čilu ali za svetovno šahovsko olimpijado v Izraelu. Tedaj bi morale vse demokratične države bojkotirati te tri »fašistične« države.

■ Na predhodnih volitvah za izbiro predsedniškega kandidata v vrstah demokratske stranke v ZDA je v zvezni državi Iowa Carter prepričljivo zmagal nad svojim tekmečem Edwardom Kennedyjem. Prejel je 56 % glasov, Kennedy pa 31 %. Iowa ima tri milijone prebivalcev in leži sredi ameriškega žitorodnega pasu. Zato je Carterjev uspeh toliko večji, saj bodo tamkajšnji kmetje prvi prizadeti zaradi Carterjeve pobude, naj se ukine izvoz žitaric v SZ, dokler se sovjetske čete ne umaknejo iz Afganistana.

Mesec za katoliški tisk

NE ZANEMARJAJMO SVOJIH DOLŽNOSTI DO KATOLIŠKEGA TISKA

V tisku je videla Cerkev v vseh dobah zelo učinkovito sredstvo za širjenje evangelija. Saj so bile prve tiskane knjige pri vseh narodih, tudi pri nas, verske vsebine, navadno sveto pismo ali katekizmi. Tudi v današnji dobi vidi Cerkev v tiskarski umetnosti silno važen pripomoček za prepoved božjega ljudstva. Če pa Cerkev v kaki deželi nima možnosti vršiti svoje službe s tiskom, ne more tekmovali s sodobnim kulturnim napredkom. Zato je zadnji koncil posvetil posebno poglavje tako imenovanim sredstvom obveščanja, med katerimi je tisk nenadomestljiv.

Kardinal Lavignerie je dejal: »Ustanoviti in vzdrževati časopis, ki naj razsvetljuje in boljše duše, je gotovo na nek način prav tako potrebno in zaslužno kakor zgraditi cerkev.« Kardinal Mercier pa je šel še dalje: »Raje ena cerkev manj, pa en časopis več!«

Zgled ljudi, ki so se na odličan način trudili za verski prepoved, naj nam bo v spodbudo. Sv. Frančišek Saleški je ustanovil tiskarno in pošiljal letake z versko vsebino ljudem, ki jih ni bilo v cerkev ter je organiziral posebno skupino ljudi, ki so mu te liste raznašali. Katoliški časnikarji častijo zato sv. Frančiška Saleškega za svojega patrona.

Jasni nauki in svetli zgledi preteklosti niso danes nič izgubili na svoji pomembnosti, ko mislimo na tisk. Nikoli ni bil vpliv slabega tiska tako poguben na množice kot danes. Če le površno pogledamo na kioske, kjer se prodajajo listi in knjige žepnega formata, lahko uvidimo, kako porazno mora vse to vplivati na mladino. Saj je vsa ta literatura najslabše moralne kakovosti. In kioski so natrpani s tem blagom, dokaz, da ta kupčija nese.

Kako naj današnji kristjan, član božjega ljudstva kaj ve o današnjih problemih božjega kraljestva, če ne bere katoliškega tiska: knjig, listov? Kako naj pozna problematiko današnjega laičnega apostolata, kako naj ve, kaj učijo papeške okrožnice o socialni pravičnosti, o miru med narodi, o dolžnosti do manj razvitih področij, o perehlih problemih današnjega družinskega življenja, o liturgičnem življenju, o svetopisemskih vedah, o odnosih do drugovercev in do onih, ki nimajo vere, o delu za cerkevno zedinjenje, o katoliških misijonih? Če hočemo imeti mirno vest pred Bogom in krščansko družbo, ne moremo zanemarjati svojih dolžnosti do katoliškega tiska. Današnji kristjan, ki se ne bi zanimal za katoliški tisk, ne bi praktično imel skoraj nikake povezave z božjim ljudstvom, katerega član je.

Prihodnja nedelja 3. februarja je posvečena akciji za katoliški tisk. Kdor more, bo tudi vrnil ovojnico, ki jo je dobil pri cerkvenih vratih s svojim darom. Toda to ni vse. Predvsem moramo čitati to, kar je katoliškega in mnogo čitati.

Smrt zaslužnega slovenskega duhovnika

izognil. Ob svoji zlati maši v kapeli bolnišnice Fernandez pa je v govoru razkril tudi nagib za svojo življenjsko odločitev. Dejal je:

Nekdo mi je rekel, da bi se te vrste slovesnosti kot je zlata maša, morale slaviti na veliko, da bi bile neka propaganda za duhovske poklice, ki jih tako manjka. Mislim, da ni tako. Bog kliče po svoje.

Veste, kako je mene poklical? Nekoč me je neka bolnica vprašala: Kako da ste šli za duhovnika? Zakaj ste se posvetili poklicu, ki je tako malo cenjen? Odgovoril sem: Duhovnik sem postal, ker sem bil strahopetec. Bilo je pa takole: Kot mlad vojak sem na Tirolskem med prvo svetovno vojno imel priložnost nekaj mesecev hraniti se v oficirski menzi, kjer je omizju predsedoval polkovnik von T., star zapit avstrijski plemič, umazanih besed, bogokletnež in besen »pročodrimovec«. Nekoč je beseda našla na rožni venec, in stari brezbožnež zakriči: Kdo ima rožni venec, da ga bomo molili in bomo videli, če bo odgnal italijanska letala in bombe. Spršen krophot! Eden izmed nas, mlad praporščak, je vstal in mirno rekel: Jaz imam rožni venec in mi je v čast, da ga imam in ga vsak dan molim. Vse je obmolknilo, še staremu oberstu je bogokletna beseda zastala na jeziku. Vsi so, hočeš nočeš, s spoštovanjem gledali junaškega praporščaka.

Pa še eden je imel rožni venec v žepu. To sem bil jaz. Moja mati mi ga je stisnila v roko, ko sem odhajal k vojakom. Večkrat sem ga molil, včasih tudi opustil iz lenobe ali pozabe.

Imel sem rožni venec v žepu, pa si nisem upal zaklicati: Jaz ga tudi imam! Strahopetec, strahopetec, strahopetec, mi je ključalo po možganih! Se isti večer sem sedel in napisal prošnjo za sprejem v semenišče.

Duhovnik Jože Košiček ni bil pozneje nikdar več v življenju strahopetec; to je spoznal lahko vsak, ki je imel z njim opraviti. Pri vsej svoji doslednosti in neustranjenosti je znal na čudovit način pridobivati in osvajati ljudi. Svoje naloge in službe je izvrševal z vojaško disciplino; to je pokazal na vseh službenih mestih v Sloveniji kot kaplan, kamor ga je poslal nadškof Jeglič. Povsod je izpolnil v polnosti svojo dolžnost, časti ni iskal nikdar. Tudi kot javni in politični delavec je sprejel naloženo mu nalogo in jo vztrajno izpolnjeval. Prav tako je kot tajnik Slovenske ljudske stranke delal z vsem navdušenjem in uspehom, kakor pozneje kot glavni ravnatelj vseh velikih podjetij Katoliškega tiskovnega društva.

Pokojni Jože Košiček je odklanjal časti, odklanjal je pa tudi denar. V današnji družbi je bil v tem pogledu redkost in izredna osebnost. A vendar upravičeno lahko trdimo, da smo položili v grob najboga-tejšega Slovenca. Četudi je ponosno hodil, vzravnano in s pokončno glavno v darovanih oblekah, si je nabral neizmerno zakladnico dobrih del. S tem bogastvom je stopil pred božjega Sodnika.

Cossiga v Sev. Ameriki

Cossiga ni le predsednik italijanske vlade, ampak za šest mesecev tudi predsednik ministrskega sveta držav, ki sestavljajo Evropsko gospodarsko skupnost (EGS). Zato je bil konec preteklega tedna, ko je šel za tri dni na uradni obisk v Sev. Ameriko, tam s posebno pozornostjo sprejet. Pred odhodom v ZDA se je Cossiga pogovarjal po telefonu z zahodnonemškimi kanclerjem Schmidtom, francoskim predsednikom Giscardom d'Estaingom in z britansko ministrsko predsednico Thatcherjevo.

V ZDA se je Cossiga sestal kar trikrat s predsednikom Carterjem. V svojih izjavah je »v teh kritičnih časih« podprl stališča ameriške vlade in poudaril, da je bistvo italijanske zunanje politike pripadnost obrambni organizaciji NATO in EGS.

Iz Washingtona je Cossiga odpotoval v New York, kjer se je sestal z glavnim tajnikom OZN Waldheimom. »Waldheim mi je dejal — je po sestanku izjavil Cossiga —, da se je treba zavedati nevarnosti,

Seja Škofijskega pastoralnega sveta

V nedeljo 27. januarja popoldne je bila pri kapucinih prva redna seja novoizvoljenega škofijskega pastoralnega sveta. Predsedoval je g. nadškof. Dnevni red je bil bogat, prebog, tako da ga na seji ni bilo mogoče izčrpati.

Po skupni molitvi in vzpodbudni besedi nadškofa Cocolina, ki se je nekoliko preveč zavlekla, so prisotni odobrili zapisnik ustanovne seje, ki je bila v novembru. Nato je dr. S. Ferlan prebral pravilnik škofijskega pastoralnega sveta, ki ga je pripravil izvršni odbor. Brez posebnih težav je bil pravilnik sprejet. Več debata je zahtevala naslednja točka, ko je šlo za problem komisij, ki naj se ustanovijo v okviru sveta. Poročal je generalni vikar msgr. Tuni. Zaključek je bil, naj se komisije imenujejo po potrebi ali za stalno ali pa občasno.

Zatem je don Renzo Boscarol osvetlil 4. točko, in sicer o cerkvenem srečanju (convegno ecclesiale), ki naj bi bilo kot zaključek pastirskih vizitacij in kot proslava cerkvenega koncila, ki je bil v Ogleju leta 381 in ki je bil velike važnosti ne samo za tedanje oglejsko Cerkev, temveč

tudi za vesoljno Cerkev, saj je šlo, da se potrdijo sklepi vesoljnega koncila v Niceji proti arijancem, ki so bili še vedno zelo številni.

Pri tem problemu cerkvenega srečanja so se navzoči dolgo ustavili. Razpravljali so o smislu takega srečanja, o primernosti, da se zgodovinski dogodek poveže s sedanjo dušnopastirsko aktualnostjo. Potem kako naj se taka pobuda izvede in kdo naj jo izvede. Mnenja so se križala. Na koncu so navzoči izglasovali sklep, naj se »cerkveno srečanje« izvede jeseni 1981. S pripravami pa naj začne posebna delovna skupina, ki so jo takoj izbrali. V njej imajo večino laiki, zastopani pa so tudi duhovniki in redovniki. Med laiki je izmed Slovencev bil izvoljen Karlo Mučič, med duhovniki pa Cvetko Zbogar.

Ker je čas potekel, so ostale točke dnevnega reda prenesli na prihodnjo sejo, ki jo bo izvršni odbor sklical čimprej.

Škofijski pastoralni svet je torej začel z delom. Njegovi prvi koraki so še nekoliko negotovi, zlasti se je pokazalo, da čaka na obravnavo lepo število perečih problemov. Vendar začetek je bil narejen.

političnega značaja in pa iskanje stikov z naprednimi strankami in organizacijami.

Rupa-Peč

Nedavno je bil v Rupi občni zbor pevskega zbora Rupa-Peč. Dosedanji predsednik Darko Durčič je v poročilu povedal, da se je zbor zadnje čase okrepil, kar je razveseljivo dejstvo. Pohvalil je zvestobo članov, ki nekateri že od leta 1945 zvesto hodijo na pevske vaje. Zlasti pa zasluži pohvalo in priznanje dirigent in organist Zdravko Klanjšček, ki zbor vodi že nad 15 let. Iz čistega idealizma in ljubezni do petja se žrtvuje ves čas, da bi zbor ostal živ in dejaven. Predsednik Durčič je še omenil, da se je v času njegovega predsednikovanja uveljavilo vsakoletno praznovanje vaškega »Praznika fritalje« v Rupi. V tem času je prišlo tudi do ustanovitve mladinskega pevskega zbora.

Po razrešnici je bil izvoljen novi odbor. Predsednik je postal Ivan Kovic, blagajnik Edi Pavletič, tajnica Marjanka Čevdek, referent za stike in poživitev zbora Miljana Kogoj, skrb za obveščanje in poročanje pa je prevzel Darko Durčič.

Upati smemo, da bo zbor še naprej vršil svoje kulturno poslanstvo in vzdržal pred pritiski s te ali one strani, saj samo, če njegovo delo ne bo pogojevano, bo lahko sproščeno deloval. Zato mu iz srca želimo, da bi krepko in uspešno zaoral tudi v četrto desetletje svojega obstoja.

Naj ob koncu zabeležimo še kulturni večer, ki je bil v vaški gostilni v Rupi. Zdravnik dr. Janez Höhn iz Nove Gorice, ki službeno pogosto iz dolžnosti zahaja na Kras, je ta svojstveni svet vzljudil z vsem svojim srcem in posnel vrsto slik o lepota Krasa. Nekateri so si zaželeli, da bi diapozitive spremljala tudi govorna beseda, domače pesmi in pristna kraška govorica. Želimo, da bi v tem zimskem času prišlo še do novih koristnejših prireditev kulturnega značaja, saj naši ljudje globoko cenijo slovensko pesem, obenem pa jim dobro stori, ko se snidejo ob zdravi družabnosti.

Število mejnih prehodov upada

Iz statistik, ki so jih objavili o prehodih potnikov čez italijansko-jugoslovansko mejo v naši deželi, je videti, da število teh prehodov stalno pada. Na Tržaškem so npr. lansko leto 1979 našli 28.772.000 prehodov v obe smeri, leto prej jih je bilo 31.724.000, deset let prej, tj. leta 1970, pa nič manj kot 67.368.000. V desetih letih so torej prehodi državne meje upadli za več kot polovico.

Na Goriškem je pojav sličen. Lani je prešlo mejo 10.836.000 oseb, leto prej (1978) pa 4 milijone več, leta 1977 je bilo prehodov meje celo 15.500.000.

Kje so vzroki takega upadanja? Izkušnja pravi, da ljudje prehajajo preko meje v maloobsejnem prometu takrat, kadar je kako blago na tej ali oni strani meje bolj poceni. Tako so nekoč hodili iz Italije kupovat v Jugoslavijo meso in bencin, ker je to blago bilo tam cenejše. Sedaj so cene bolj ali manj uravnovešene, zato ni več podobnih vzpodbud za prekoračenje meje. Odtod upadanje prehodov v maloobsejnem prometu, ki je glavna komponenta v številu prehodov državne meje v naši deželi.

tržaške novice

Tržaško romanje v Lurd

Romanje v Lurd ima letos dve različici: letalo ali vlak.

Romanje z letalom traja štiri dni in sicer od 7. do 10. julija. Vožnja traja 130 minut. V Lurdu je predvideno bivanje v hotelih II. kategorije v sobah z dvema posteljama, kopalnico in WC. Cena 305.000 lir.

Romanje z vlakom pa traja 6 dni: od nedelje 6. julija zvečer do petka 11. julija zvečer. Vožnja z vlakom traja po 24 ur. Cena 220.000 lir. Železniški vozovi bodo imeli ležalnike za nočni počitek. Romarji obeh skupin bodo istočasno v Lurdu in skupno opravljali pobožnosti. Razlika je le v vožnji.

Vpisujejo vsi slovenski dušni pastirji na Tržaškem. Seveda so dobrodošli tudi romarji z Goriške. Telefonirajo naj na naslov: Jože Kunčič, župnik v Sv. Križu, tel. (040) 220332.

Ob vpisu se da na račun 50.000 lir. Preostala vsota mora biti plačana do 1. junija.

Spodbudne številke

Zadnja številka uradnega lista tržaške škofije prinaša poročilo, koliko se je zbralo denarne pomoči v raznih oblikah v preteklem letu: za lačne po svetu 46.351.000, za misijone 33.570.000, za semenišče 31 milijonov 475.000, za potresence v Črni gori 4.258.000, za pomoč vietnamskim beguncem 7.303.000 lir.

Umril je pisatelj Ciril Kosmač

Ciril Kosmač ob svojem obisku v Gorici med slovenskimi dijaki leta 1971

V Kliničnem centru v Ljubljani je 28. januarja 1980 umrl Ciril Kosmač, najodličnejši predstavnik sodobne slovenske proze. Bil je že dalj časa hudo bolan. Letos bi bil dopolnil 70 let.

Ciril Kosmač je sin tolminske zemlje. Rodil se je 28. septembra 1910 na Slapu ob Idrijci. Po končani osnovni šoli je obiskoval pripravnico v Alojzijevešču in nato nižjo trgovsko šolo v Gorici. Kot privatist je opravil malo maturo na klasični gimnaziji v Tolminu. Ko mu je bilo devetnajst let, je okusil fašistične zapore v Kopru, Gorici, Rimu in Trstu. Znana Kosmačeva novela Gosena je spomin na rimsko ječo Regina Coeli. Leta 1931 je Kosmač pobegnil v Jugoslavijo. Do 1938 je živel v Ljubljani, nato pa je kot stipendist francoske vlade odšel v Pariz. Tu je bil pozneje uslužbenec na jugoslovanskem veleposlaništvu. Med drugo svetovno vojno je živel nekaj časa v Londonu, leta 1944 pa je preko Egipta prišel v Bari in se pridružil osvobodilnemu gibanju. Kmalu nato se je vrnil v domovino. Še pred koncem vojne in v vseh povojnih letih se je ukvarjal z uredniškim delom in bil dramaturg pri Triglav-filmu v Ljubljani. V tem času je pripravil scenarij za film Na svoji zemlji. Pozneje so izdelali film tudi po Kosmačevih delih Balada o trobenti in oblaku in Tistega lepega dne.

Zadnji dve desetletji je živel Kosmač kot svoboden književnik v Portorožu. Od 1961 je bil redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bil je tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev in Zveze književnikov Jugoslavije. Pokopali so ga, kakor je sam želel, v rojstnem kraju ob Idrijci.

Ciril Kosmač je začel pisati v tridesetih letih. Prvič se je oglašil v Našem rodu leta 1931 s črtico Božična noč v ječi. Pisal je

Srečanje dveh slovenskih predstavništev v Sežani

Pred dnevi sta se sestali v Sežani predstavništvi Mladinske komisije Slovenske skupnosti iz Trsta in vodstev občinskih konferenc ZSM mladine iz Sežane in Kopr. Sestanka se je udeležila tudi predsednica komisije za mednarodne odnose pri republiškem vodstvu ZSMS.

Pri tem vodstvu je bila 25. septembra lani na prvem uradnem srečanju delegacija deželnega vodstva mladine Slovenske skupnosti. Šlo je za navezavo stikov med mladinskimi predstavniki slovenske stranke v Italiji in organizacijo, ki ji družbena ureditev v republiki Sloveniji daje pomembne družbene, politične in tudi prosvetne naloge. Ze takrat je bilo sklenjeno, da bi prišlo do občasnih stikov in sodelovanja v primerih, ki bi bili za obe strani zanimivi in koristni, tudi na krajevni ravni, med neposrednimi sosedi. Za tržaški del je bil sestanek v Sežani korak v tej smeri.

Udeleženci srečanja so orisali delovanje svojih organizacij in splošni položaj tako v občinah Sežana in Koper kot v zamejstvu in na Tržaškem še posebej. Predstavniki mladinske komisije SSK iz Trsta so prisotne podrobno seznanili z najnovejšimi dogodki in zvezi s prizadevanjem za zaščitni zakon, kakor tudi s političnim položajem in tržaški pokrajini. Ob koncu so se prisotni pogovorili o možnosti nadaljnjih stikov in pobud.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Življenjski jubilej zveste hišne pomočnice

V decembru 1889 — minilo je torej že 90 let — se je rodila v Gorici, trg sv. Antona Kristina Močilnik. Njeni mladostni spomini so žalostni. Imela je komaj pet let, ko so se njeni starši izselili v Sev. Ameriko, njo pa prepustili sorodnikom v Kozani. Nikdar več se niso oglašili. Dvajset let je nato v družini, ki jo je sprejela, preživela v skrajni revščini. Iz tega časa se spominja, da ji je grofica Edith Strassoldo poklonila posteljo. Čas prve vojne je preživela nekje v Kalabriji, kamor so jo italijanske oblasti, ko je vojska zasedla Goriška Brda, z ostalim prebivalstvom izselile. Ko se je vrnila, se je uslužila pri družini Mulich. Spominja se, da je imela ob nastopu službe le eno obleko. To je bilo vse njeno premoženje. 28 let je ostala pri tej družini, nadaljnjih dvajset let pa pri družini Lantieri, kjer je še sedaj, ko uživa zasluženi pokoj. Nikomur ni v nadlego, sama si v vsem pomaga, vsak dan je pri maši. Ko govori o svojem življenju, je polna vedrosti. Tuja ji je zagrenjenost, saj je vedno živelja iz vere, ki ji je dajala moč v preizkušnjah življenja. Naj ji bodo te skromne vrstice v zaslužno priznanje.

Njena bivša gospodinja

Bralci pišejo

Na grobovih v Gonarsu

Osebo se vsako leto podam v ta kraj slovenskega trpljenja. Poleg nemških in hrvaških zaporov sem na žalost preživel lepe mesece moje mladosti tudi v tem taborišču.

Pokopališče je bilo v zapuščenem, revnem stanju, dokler ni SFRJ postavila mogočnega spomenika nedolžnim žrtvam. Spomenik in okolje sta lepo urejena, vendar je bil zame kot nož v srce. Ne mislim toliko na to, kar se vidi na prostem, kjer zamaš išeči križi; tega znaka pač od SFRJ ne moreš pričakovati. Kar je nesprenemljivo, je zadeva kripe, v kateri so namreč vse krste opremljene z imenom žrtve, rojstnimi podatki in z veliko komunistično zvezdo.

Pritožil sem se pri gonarskem župniku, pa mi je resignirano odpisal, da zgodovina in zapiski župnije govore o krščanski smrti teh žrtev, kar je v popolnem nasprotju s tem, kar se dogaja sedaj. Protest pri italijanskem vojnem ministrstvu tudi ni nič zalegel.

Nikdar ni neka človeška družba v zgodovini toliko grešila celo nad grobovi. Gonarske žrtve so v glavnem umirale kot nepotrebne žrtve revolucije; tega dejstva so se zavedale in sedaj v zahvalo in za konec naj služijo še za propagando neki politični struji.

Dr. Peter Urbanc, Kanada

Uživanje mamil onkraj meje narašča

Pred dnevi je sodišče v Novi Gorici sprožilo preiskavo proti 23 osebam in trem mladoletnikom, ki so preprodajali mamil in tudi drugim omogočili uživanje. Osumljene osebe so od februarja lani do konca leta 1979 v Ljubljani, na Reki, v Pulju, Kopru, italijanski Gorici ter v več krajih v vseh štirih severnoprimorskih občinah prodajale in kupovale hašiš, tablete LDS, ki so med najbolj škodljivimi mamili, manjše količine marihuane in »kifas«, ki je slabše vrste hašiš. Za uživanje mamil so dajali v uporabo zasebne prostore in pritegnili k tej zabavi tudi mladoletnike.

V javnost je prišlo, da so lani posamezne skupine uživale hašiš in druga mamila v disko klubu v Cerknem, na enem maturantskih plesov v hotelu »Planika« v Ajdovščini, na prireditvi »Vipavska trgatev« v Vipavi pa tudi v barih novogoriških hotelov Park in Argonavi.

L.B.

Srečanje goriškega nadškofa s časnikarji in tiskarji

Tudi letos je goriški nadškof Cocolin na praznik sv. Frančiška Saleškega, zavetnika katoliških časnikarjev, ki ga Cerkev praznuje 24. januarja, povabil časnikarje in tiskarske delavce, da prisostvujejo sv. maši in se nato srečajo v prostorih nadškofije k pomenu in medsebojnemu spoznavanju.

Povabljeni so se odzvali v velikem številu. Naš list so zastopali dr. F. Močnik, dr. K. Humar, J. Jurak in upravnica Z. Piščanc. Lepo so bili zastopani tudi lastniki in uslužbenci tiskarne Budin, kjer se tiska »Katoliški glas«. Sv. mašo je opravil g. nadškof ob somaševanju odgovornega urednika našega lista msgr. Močnika, sedanjega urednika škofijskega lista »Voce Isontina« Renza Boscarola in bivšega urednika istega lista Maffea Zambonardija. V bodoče bi bilo prav, da bi se dalo tudi slovenskim predstavnikom tiska to priznanje, da se eno berilo prebere v slovenščini.

Nadškof je svoj govor navezal na papežovo geslo za Dan miru 1980 »Resnica je moč miru«. Dejal je, da je iskanje resnice težka stvar, saj vsakega časnikarja posebej pogojuje o poročanju toliko raznolikih dejavnikov. Objektivnost v poročanju je zato nekaj, kar zahteva veliko resnost v iskanju resnice ter zlasti moralno poštenost. Časnikar se mora zavedati posledic, ki jih prinaša s seboj njegovo poročanje. Vsako napačno ali izkrivljeno poročanje prinaša razprtije in polemike.

Nadškof je nato omenil nekatera dejstva, ki danes povzročajo splošno zaskrbljenost: držanje ameriških diplomatov za talce v Teheranu, sovjetska zasedba Afganistana, konfinacija ruskega znanstvenika Saharova. Tudi Italija se z vnanjo pod udarci terorizma, doživlja porast zločinov ter ne-nehno slabšanje gospodarstva. Zal se italijansko ljudstvo tega dovolj ne zaveda, saj bi drugače ne trošilo toliko za razna praznovanja in luksuzne predmete. Dolžnost tistih, ki se poslužujejo sredstev javnega obveščanja bi morala biti, da ljudi opozorijo na resnost položaja.

Tudi v goriški pokrajini postaja položaj zaskrbljujoč. Krajevna industrija, zlasti ladjedelniška in tekstilna kar ne moreta najti pravega izhoda iz krize, v katero sta zašli. Odprti ostajajo verski in moralni problemi, problemi mladih, družine, splava, uživanja mamil. Obe narodnosti skupnosti iščeta rešitve na te probleme.

Prispevek vseh, ki delujejo v svetu družbenega obveščanja, je zaključil msgr. Cocolin svoje misli, naj bi bil zlasti v oblikovanju vesti svojih bralcev ter v gradnji vedno bolj miroljubnih odnosov med prebivalstvom goriške nadškofije.

Obsodba sovjetskega napada na Afganistan v občinskem svetu

Vsa izvoljena telesa so v zadnjem času posvetila del svojih razprav večjim mednarodnim dogodkom. Sem spada predvsem nedavni sovjetski vdor v Afganistan in sedaj še aretacija Nobelovega nagrajenca Saharova. Ves svobodoljubni svet se nad temi podlomi dejanj odločno zgraža in izreka svoje obsodbe.

Goriški občinski svet je o tem problemu razpravljal na svoji seji v petek 25. januarja in to na podlagi posebne resolucije, ki so jo predložili svetovalci DC in PSDI. Ta zelo odločno obsoja sovjetsko imperialistično politiko in zahteva, da italijanska vlada naredi potrebne korake, ki naj pripomorejo k rešitvi vprašanja.

V samem občinskem svetu se je nato vnela triurna razprava o tem in so vanjo posegli predstavniki vseh strank. Ze dolgo časa ni bilo v goriškem občinskem svetu tako široke in tudi marsikdaj vroče razprave o političnih problemih. Svojo resolucijo je predložil tudi PSI in jo je obrazil svetovalec Waltritsch. Ta sicer ostro obsoja sovjetsko invazijo in tudi pripor Saharova, daje pa mesto tudi raznim drugim vprašanjem, od pripreme ameriških talcev v Teheranu do terorizma v Italiji. Svojo resolucijo so predložili še komunisti. PCI poleg blede formalne obsodbe Sovjetske zveze v njej precej zvedeni obravnavano problematiko, saj enako obtožuje zahodne sile, zlasti ZDA, zaradi domnevne vojnohujskaške politike in raketnih izstrelkov. V tej resoluciji in v posegih komunističnih svetovalcev (Pirella, Mermolja) se kaže velika zadrega italijanske komunistične stranke v tem trenutku.

Tudi Slovenska skupnost je tu zavzela odločno stališče. Svetovalec Bratuž je v svojem posegu orisal osnove sovjetskega imperializma ter poudaril, da se danes

ZSSR z nasiljem in hegemonistično politiko kaže kot nevaren dejavnik za sam mir v svetu. Obsodil je sovjetsko napadalnost v Aziji, obenem pa tudi nakazal nevarne posledice njene osvajaške politike, posebej do Jugoslavije. Obenem je izrekel obsodbo SSK zaradi aretacije Nobelovega nagrajenca Saharova.

Pri glasovanju je resolucija DC-PSDI odnesla večino glasov. Zanj je glasovala tudi SSK. Ta se je tudi vzdržala pri glasovanju ob resoluciji socialistov, medtem ko je glasovala proti komunističnemu dnevnemu redu.

Svetovalec SSK Paulin je v začetku seje zahteval pojasnila od župana v zadevi ureditve raznih del pri šolski stavbi v ulici Alviano. Omenil je tudi razne potrebe slovenskih šol, ki v razmerju do italijanskih še čakajo na ureditev.

Zasedanja občinskega sveta se še nadaljujejo. Pred svetovalci je sedaj pravilnik za volitve in delovanje rajonskih konzult. To je zelo važen organ v okviru krajevnih uprav, saj se tako vedno bolj poudarja neposredno sodelovanje občanov.

Komorni koncert v Attemsovi palači

Letošnja abonmajška koncertna sezona se lepo razvija. V torek 22. januarja je bil na sporedu tretji koncert. V Attemsovi palači sta nastopila violinist Zarko Hrvatič in pianist Aleksander Roje ter predstavila zelo številni in zbrani publiko niz komornih del iz starejše in novejša glasbene literature.

Program koncerta je obsegal skladbe Vitalija, Mozarta, Kogoja, Debussyja, Bartoka. Tržaška glasbenika sta v svoji igri pokazala veliko smisla za skupno koncertiranje, čeprav uigranost ni bila v vseh točkah na isti stopnji.

Po posrečeni izvedbi Vitalijeve Ciaccone smo slišali Mozartovo Sonato št. 454 v B-duru, ki morda ni razodevala tiste globoke doživljenosti od strani izvajalcev, kot bi jo pričakovali. V drugem delu koncerta je Andante Marija Kogoja izvenel v mnogo večji polnosti in pokazal na osnovne prvine velikega slovenskega skladatelja. Prav gotovo je koncertna igra Hrvatiča in Rojca najbolj zablestela v Debussyjevi Sonati v c-molu. Tu se je mehko impresionistično slikanje francoskega mojstra lepo odražalo v igri (še posebej klavirski) obeh nastopajočih solistov. Za zaključek smo poslušali Bartokovo Madžarske narodne napeve, pravzaprav stiliziran venček ljudskih melodij. Skladba je bila ušesu zelo prijetna, vendar bi od tega madžarskega skladatelja za konec raje poslušali kako bolj zahtevno delo.

Komorni koncert je vsekakor zelo uspel in tudi veliki obisk dokazuje, da vlada med našimi ljubitelji glasbe precej zanimanja za take večere. - Bgs!

Opera o Prešernu za goriške obiskovalce

Kot znano, bo Opera iz Maribora prihodnji teden nastopila v Trstu na izvenabonmajski prireditvi. Uprizorila bo delo slovenskega skladatelja Danila Svare »Slovo od mladosti«, ki podaja Prešernovo dobo.

V petek 8. februarja zvečer bo del sedežev rezerviran za gledalce iz Gorice. Kdor se namerava udeležiti te predstave, naj se zgleda pri organizatorjih (Glasbena matica, ZSKP, SPZ). Vstopnina je 6.000 oz. 4.000 lir. Goričani pa bodo imeli brezplačen prevoz z avtobusom v Trst in nazaj. Zato naj se zainteresirani zgledajo pri omenjenih najkasneje do 4. februarja. Vstopnino bodo plačali ob vpisu.

Štandreški kmetje so zborovali

V sredo 23. januarja je imelo štandreško kmečko društvo svoj redni občni zbor, ki je bil v prostorih prosvetnega doma »Anton Gregorič« v Štandrežu.

Delo zbora je odprl predsednik Viljem Zavavlav, ki je v svojem poročilu obravnaval predvsem vprašanje razlašanja zemlje. To je tudi povsem razumljivo, saj je ta problem že nekaj let stalno v ospredju. Štandreški kmetje so se zavzeli za bolj ostre oblike nasprotovanja razlašanju, da bi tako zaustavili, kar se še da. Odločno so se tudi izrekli proti takemu širjenju Tržaške ceste, ki bi oškodovalo nova obdelana zemljišča in prizadelo tudi nekatere hiše.

Na občnem zboru so govorili tudi o težavah, ki jih kmetje imajo pri sekanju drv v Jugoslaviji, ker morajo plačevati visoke davjate.

Občni zbor je v celoti potrdil prejšnji odbor.

Kmalu bo odprt mejni prehod v ulici sv. Gabrijela

Zadnji dan januarja je bilo v Novi Gorici srečanje mešane komisije za probleme mejnih prehodov. Razpravljali so predvsem, kdaj in kako odpreti novi mejni prehod v ul. sv. Gabrijela. Zidarska in druga dela na tem prehodu so že končana tako na eni kot na drugi strani. Ta prehod bo zelo skrajšal pot iz Nove Gorice v staro Gorico kot tudi obratno, saj je ul. sv. Gabrijela v Italiji le podaljšek Erjavčevega drevoreda v Novi Gorici.

Na omenjenem sestanku so razpravljali tudi o poteku del na mejnem prehodu Štandrež-Vrtojba, ki bo prehod I. reda, to se pravi za blagovni promet in za prehode s potnimi listi. Na eni kot na drugi strani meje se že kažejo obrisi nekaterih obmejnih poslopij, ki so v gradnji. Nujen problem je sedaj cestna povezava tega mejnega bloka s cestnim omrežjem v Italiji oz. v Jugoslaviji. Na italijanski strani so posebno hitro cesto že speljali do bližine meje, sedaj so v delu povezave ostalih cest s posebnimi nadvozi, izgradnja kanalizacije, telefonskih povezav, električnega omrežja itd. Vse je treba na novo zgraditi, saj bo novi mejni blok čisto sredi polja med Štandrežem in Vrtojbo. Zaradi teh del je že nekaj časa zaprta za promet cesta Trst-Gorica hitro odstran letališča proti Gorici; zaprta bo še nekaj mesecev.

Vesela vest za Brice bo ta, da so se v Rimu kot v Beogradu odločili, da mejni prehod Plešivo-Medana povišajo v prehod I. kategorije, tj. v prehod tudi s potnimi listi.

Na nedeljo katoliškega tiska 3. februarja ob 16. uri bo v Katoliškem domu v Gorici

prireditev za katoliški tisk

Na sporedu so:

- Burka v enem dejanju »Janče«
- Nastop zamejskega instrumentalnega kvinteta
- Pred prireditvijo in med odmori na dobitkih bogat srečolov

S svojo udeležbo in sodelovanjem pri srečolovu prispevajmo k vzdrževanju in ohranitvi našega katoliškega tiska, ki nam je potreben kot vsakdanji kruh.

Šport

I. MOSKA DIVIZIJA

Olympia-Ločnik 0 : 3
(7 : 15, 11 : 15, 6 : 15)

V soboto 26. januarja se je začelo prvo kolo III. divizije, v katerem nastopa tudi druga ekipa goriške Olympie, ki se je tokrat spoprijela z ekipo iz Ločnika. Naši fantje so na žalost prišli že na igrišče s psihološko premaganca, tako da so izbojevali sedem točk izključno zaradi nasprotnikovih napak in odkrivanja lukenj; torej brez pravega napada. Drugi set je potekal precej izenačeno, in priznati je treba, da je Ločniku precej pomagala sreča. V tretjem setu so naši fantje na žalost klonili.

Na negativni izid prve tekme je vplivalo več dejavnikov: gostovanje v tuji telovadnici, pomanjkanje časa in ustreznega prostora za treninge, predvsem pa manjkajo trener, uigranost in izkušnost ter borbenost. Sicer pa se je prvenstvo šele začelo in upati je, da bo ekipa odpravila vsaj del teh pomanjkljivosti.

Olympia je nastopila v postavi: Makuc, Rijavec, Sirk, Devetak, Rustja, Pola, Terpin, Lojk. - PR

Olympia dvakrat poražena

Gostovanje v Tržiču in Sacileju nista prinesli uspeha goriškim fantom. V Tržiču je Olympia stopila na igrišče s starejšo postavo, ki je prinesla bolj gotovo igro, ne pa zaželenega uspeha. V prvih dveh setih so bili »plavi« enakovredni nasprotnikom, na koncu pa jim je zmanjkalo moči, tako da je nasprotnik lahko vsilil svojo igro in zmagal. V zadnjem setu so Goričani praktično izginili, saj smo lahko videli na igrišču le tržičsko ekipo. Neuspešen blok, slabo kritje in precejšnja mera nerazvoze so bile glavne hibe Olympie.

V Sacile so Goričani zaradi nesorazpuma pri prevozu odpotovali samo s šestimi igralci. Nasprotnik ni bil sicer nič izrednega, je pa, zlasti na začetku, gospodoval na igrišču. Plavi so nekaj pokazali le v zadnjem setu, očitno pa še nimajo take ekipe samozavesti, da bi lahko vsilili nasprotniku svojo igro.

Med tednom čakata Olympio kar dve srečanja. V soboto bo po treh zaporednih gostovanjih spet igrala v domači telovadnici na Kornu.

V Sacileju so za Olympio igrali: Cotič M. in Š., Markočič, Markošič, Kuštrin in Jarc. - A.M.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: R. D., Vrh 47-A za objavo člankov v Katol. glasu 10.000; N. N. 500; cerkveni pevski zbor od Sv. Ivana v Trstu 15.000; pevski zbor »Marij Kogoj« iz Trsta 15.000; Marija Coccoli, Opčine 2.000; družina Kerpan, Opčine 2.000; Marija Vidau, Bane 72 5.000; razni z Opčin 550; Julija Sosič 7.000; Ana Logar 7.000; N. N. 5.000; N. N., Trst 15.000; Sv. Vincencij, Trst 6.600; N. N., Trst v spomin na očeta 10.000; Štmaver 10.000; A. Dodič, Rim 2.000; razni naročniki iz Trsta 14.000; M. Manfreda 7.000; Olga Zalar 7.000; Božidar Živec 7.000; Ciril Prinčič 2.000 lir.

B. Š.: za katoliški tisk 20.000, za »Našo pot« 10.000, za Alojzijeve 10.000, za župnijo sv. Ivana 10.000, za slovenske misijonarje 10.000 lir.

V spomin na Božo Pirc ob drugi obletnici smrti in Ludvika Pirc ob četrti obletnici smrti: svoji za Sklad Dušana Čereta 50.000 in za katoliški tisk 30.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Terezija Sosič v spomin Marije Malalan 10.000; družina Polissa v spomin na moža in očeta Oskarja 15.000; Silva Pirc 10.000; N. N. 2.000; razni 30.000 lir.

V spomin Justine Gregorič Barovina: družina Bajec za šolske sestre pri Sv. Ivanu v Trstu 50.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: ob deveti obletnici smrti tete Mare in Marije nečakinja Vilma Sancin 15.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N. 150.000.

Za misijon p. V. Kosa: Lojzka Peterlin 2.000 lir.

OBVESTILA

Izročitev evangelijev letošnjim slovenskim goriškim birmancem bo v nedeljo 3. februarja v cerkvi sv. Ivana v Gorici pri maši ob 12. uri. K slovesnosti vabljeni vsi prijatelji naše mladine, zlasti pa mladi sami.

Dramski odsek PD »Štandrež« uprizori sodobno burko »Strogo zaupno«. Premiera bo v nedeljo 10. februarja ob 17. uri v prosvetnem domu »Anton Gregorič« v Štandrežu.

SKPD »F. B. Sedej« v Števerjanu bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 9. februarja ob 20.30 v Sedejevem domu.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na predavanje primarija kardiokirurškega oddelka splošne bolnišnice dr. Bruna Branchinija, ki bo v ponedeljek 4. februarja ob 20.15 v prostorih Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3 v Trstu. Govoril bo o »kardiokirurgiji danes« in bo svoja izvajanja obogatil z izvornimi diapozitivi. Predavatelj bo predstavil dr. R. Dolhar.

Ljubljanska TV

Spored od 3. do 9. februarja 1980

Nedelja: 13.05-19.10 TV žetnik in razno. 20.00 Vroči veter, nadalj. 21.05 Prizren. 21.55 Glasbeni album. 22.10 Šport.

Ponedeljek: 17.30 Pikapolonica. 17.45 Mala čudesa velike prirode. 18.00 Prijateljstvo. 18.45 Mladinska oddaja. 20.00 P. Voranc: Boj na požiralniku, drama. 21.35 Kulturne diagonale.

Torek: 17.10 Jakec in čarobna lučka. 17.25 Pisani svet. 17.55 Folklorne skupine. 20.00 Aktualna oddaja. 20.55 Grozdi mojega vinograda, franc. nadalj. 22.00 Iz koncertnih dvoran.

Sreda: 17.00 O. Wilde: Infantinj rojstni dan. 17.40 Pionirji fotografije. 18.05 Tekovanje violinistov. 20.00 Tereza, kubanski film. 21.55 Miniature.

Četrtek: 16.15 Življenje na zemlji. 17.55 Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. 20.00 V živo. 21.35 Glasbeni magazin.

Petek: 17.20 Lutke. 17.30 Družina Lesniewskich, angleška serija. 17.55 Radenci 80. 19.00 Spekter. 20.00 Nova Gorica 80. 21.05 Korenine - naslednje generacije. 22.55 Vaja orkestra, ital. film.

Sobota: 15.25 Beata, poljski film. 17.00 Košarka Radnički: C. zvezda. 18.30 Naš kraj. 18.45 Robinovo gozdo. 20.00 Župan našega mesta. 21.00 Razred iz leta 44, ameriški film. 22.30 Velika šahovnica.

Radio Trst A

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do srede: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 3. do 9. februarja 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Poslušali boste. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Kralj Oh in kraljestvo Joj«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji. 14.10 »220 Volt«, satirični kabaret. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.10 Zimska epistola. 9.45 Socialna problematika. 10.10 Koncert. 11.30 Po stopinjah staršev. 12.00 »220 Volt«, ponovitev. 12.40 Filmska glasba. 13.20 Primorska poje 1979. 14.10 Otroško okence: »Zdaj pa zapojmo!« 14.30 Ivan Pregelj: »Otroci sonca«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.10 Romunski trio »Pro Arte«. 18.00 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Car pesniškega sveta. 9.00 A. De Benedetti: »Lahko noč, Patricija!«, igra. 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Koncert. 11.30 Vam še ugajajo? 12.00 Kulturno pismo, ponovitev. 14.10 Odraslim prepovedano! 15.00 Rezervirano za... 15.30 Doba kantavtorjev. 16.00 Kulturna rubrika slov. časopisov v Italiji. 17.10 Romunski trio »Pro Arte«. 18.00 »Adam in Eva«, dramatisirana novela.

Sreda: 8.10 Tržaške bolnišnice. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Zborovska glasba. 13.35 Instrumentalni solisti. 14.10 Odprimo knjigo pravljic. 14.30 Ivan Pregelj: Otroci sonca. 15.00 Glasbeno popoldne. 17.30 Slavnice. 18.00 Kulturni prostor.

Četrtek: 8.10 Vprašanja sodobne družbe. 9.00 A. De Benedetti: »Lahko noč, Patricija!«, igra. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 12.00 Mikrofon v razredu. 12.30 Sedem not. 14.10 Otroško okence: »Tomi na obisku«. 14.30 Na goriškem valu. 15.00 Mladi pisci. 15.15 Nove plošče. 16.00 Poslušajmo film. 17.10 Skladbe z nabožno tematiko. 18.00 Kulturni prostor.

Petek: 8.10 Iz sveta folklore. 10.10 Koncert. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 11.20 Domače popevke. 12.00 Kulturni prostor, ponovitev. 13.20 »Pesem prijateljstva« v Kulturnem domu v Trstu. 14.10 Otroško okence: »Kje je napaka?«. 14.30 Ivan Pregelj: Otroci sonca. 15.00 Po končani univerzi. 15.30 Popularnih deset. 16.00 Mikrofon v razredu, ponovitev. 16.30 S pesmijo po svetu. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni prostor. 20.00 Ob Prešernovem dnevu: Danilo Svare: Prešeren, opera.

Sobota: 8.10 Sobotni trim. 9.00 A. De Benedetti: »Lahko noč, Patricija!«, igra. 9.40 Plesni orkester. 10.10 Koncert. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 12.30 Pesem poje o... 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 Vse lepo, vaš Peter! 16.30 Poslušali boste. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Krst pri Savici«, drama. 18.45 Vera in naš čas.

Za lačne po svetu: Zmaga Martellaro ob 90-letnici Antonije Michelli 10.000; N. N., Rupa 5.000 lir.

★

LISTNICA UREDNIŠTVA

Prispevki s Tržaške naj bodo dostavljene vsak torek do 10.30 na poduredništvo Vicolò delle Rose, 7.

Znova smo prejeli anonimno, to je nepodpisano pismo neke bralke. Kot smo že ponovno povedali, anonimnih pism ne objavljamo. Zato tudi tega pisma ne bomo. Če kdo želi, da njegovo pismo objavimo, naj se podpiše. Pri tem seveda lahko izrazi željo, ali naj bo pod pismom v časopisu podpisan ali ne. Uredništvo pa mora vedeti, kdo so njegovi dopisniki. To zahteva časnikarska etika, to je medsebojno zaupanje.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo